Tidsskrift for Kjemi, Bergvesen og Metallurgi

Tidsskriftet eies av Norsk Kjemisk Selskap, Norske Sivilingeniørers Forening og Den Polytekniske Forening og utgis av Ingeniørforlaget A/S på eierforeningenes vegne. I tidsskriftet er opptatt Tidsskrift for Kjemi og Bergvesen og Tidsskrift for Bergvesen.

Bladet er faglig organ for Norsk Kjemisk Selskap, kjemiingeniører tilsluttet Norske Sivilingeniørers Forening og Norges ingeniørorganisasjon – NITO, NIF Bergingeniørenes avdeling, P.F. Norsk Bergindustriforening og Norsk Metallurgisk Selskap.

Tidsskriftet skal innen områdene kjemi, bergvesen og metallurgi gi en faglig orientering om tekniske og industrielle spørsmål og om deres økonomiske og samfunnsmessige sider, samt om de bedrifter, institusjoner og personer som utgjør det tekniske miljø.

Ansv. redaktør nr 1 og 2: **Per Bjørnstad**
Ansv. redaktør resten: **Nils H. Lundberg**
Redaksjonssekretær: **Esther Graff Nesheim**

Kjemi 36. årgang 1976, nr 1–10

56. årgang av Tidsskrift for Kjemi og Bergvesen

64. årgang av Tidsskrift for Bergvesen

Ingeniørforlaget A/S, Oslo

Årsinnhold 1976

Redaksjonelt

«Kontaktstudier» – ny giv i skoleundervisningen? Per Bjørnstad 1–3
PVC-produksjonen på Herøya. Per Bjørnstad 2–3
Industry Lecture nord for Blindernveien. Nils H. Lundberg 3–3
Om vandpjaskeri. Nils H. Lundberg 4–3
Er analytikerens status blitt forandret? Per E. Paus 5–3
Norge: Lær av Holberg – dra utenlands. Nils H. Lundberg 6–3
Politiker, er du deg selv nok? Nils H. Lundberg 7–3
Derfor snuser svenskene på vår nafta. Nils. H. Lundberg 8–3
Det trengs mer enn en trylleformel. Esther Graff Nesheim 9–3
Her kan man lære å feie for egen dør. Nils H. Lundberg 10–3

Artikler

Achema 76 ..... 6–4, 7–9
Achema 76, Norske utstillere 6–16
Achema 76, Prosessteknologi. H. Schjønsby 6–6
Apparatur og instrumenter for laboratoriet. Achema 76 6–12
Atomabsorpsjon: Metode for bakgrunnskorreksjon. C.V. Horn & al. 8–13
Atomabsorpsjon. Vellykket symposium. Per E. Paus 5–36
Bamble for Norden, neste anlegg for Europa Intervju med Erik G. Tandberg v/Nils H. Lundberg 10–14
BASF: Miljøvern som industri og Eget sosialregnskap. Nils H. Lundberg 10–16
Bastiansen, Otto, rektor, om kjemiens stilling. Nils H. Lundberg 9–22
Betaproben – røntgenspektrometer for metallurgisk industri. Øyvind O. Johansen 5–10
Borregaard investerer ni millioner, sparer syv. Vilhelm Hiorth 10–6
Chemical Engineering in a Changing World. Odd Andreas Asbjørnsen 7–13
Doseringsveiing ved hjelp av standard elektronikkmoduler. NHL 4–17
Elektroniske smelteovner – stadig større enheter. Nils E. Bugge 4–23
Europa er markedet for vår petrokjemiske industri. D. Schwabe-Hansen 10–10
Filtrering innen oppredning. Sven Anspach 3–6
Flotasjonsprosess på Tverrfjellet, Ny. B.A. Grønli, M. Berle 7–4
Flytende kjemiske fabrikker 6–18
Forskningsbasert farmasøytisk industri. Leif G. Haugen 2–4
Fra ilmenitt til titandioksydpigmenter. Erik Lund 7–22
Fürst, Dr. V., medisinsk laboratorium. Nils H. Lundberg 6–20
Gasskromatografi – Åtte spørsmål om GC ventiler. Nils Kvåle 6–31
Gassmåleinstrumenter, bærbare. J. Barstad, J.L. Lydersen 1–7
Godt menneskemateriell og avansert teknikk. Norsk Bergindustriforenings høstmøte 1976 9–4
Hoechst: Interesse for petrokjemisk engasjement i Norge. Nils. H. Lundberg 5–6
Høytemperatur – støvutskillelse og pyrofort jern. G. Dürbeck 7–19
Instrument for kontroll av foringsslitasje i stålovner. SBH 4–18
Instrumentelle nyheter på Kemi 75. P.E. Paus 3–4
Instrumentfirmaer med nye skudd på stammen. Per E. Paus 7–32
Ioneselektive elektroder i analytisk kjemi. A.O. Brunfelt 5–34
Kjemisk analyse for identifisering av oljespill. Jan B. Bøler, Rainer Lichtenthaler, Per E. Paus 10–19
Kjemisk analyse innen bergverksindustrien, stor utvikling. Per. E. Paus 5–27
Kjemiske aspekter ved luftforurensninger. G. Lunde og H.M. Seip 3–22
Kjemiundervisningen i den videregående skole. Leiv K. Sydnes 9–15
Kolorimetri. Lars Th. Wold 9–26
Løsningsmidler, Daglig omgang med, Yrkeshygieniske aspekter. B. Wermundsen 8–18
Løsningsmidler: Riktig valg kan spare helse og penger Tor Sollie 8–15
Markedsoversikter:
Gassmåleinstrumenter, bærbare 1–7
Skyvespjeldventiler 2–10
Vakuumfilter for malmoppredning 3–6
Miljøvernlovgivning – et kompleks av lover 5–4
Nomenklatur og ortografi. Einar Wang Lund 9–28
Norsk ferrolegeringsindustri har vekstmuligheter, Rolf Nordheim 9–6
Nøytron aktiviseringsanalyse, 14 MeV, Jorolf Alstad 3–15
Onsager, Lars: 1903 – 1976 9–21
Papirsekken allsidig emballasjetype. Sigmund Rygh 6–22
Plast viktig korrosjonsresistent materiale. Finn Ranfelt 3–10
Plastmaterialer for næringsmiddelindustrien. Sverre O. Lie 5–16
Prøvetaging av gassforurensninger på arbeidsplassen. Nils Kvåle 1–12
Rensing av FeSi-røyk, Rasjonell 2–14
Rensing av løsningsmiddelholdig luft. Ivar Nestaas 8–23
Røkstøvet, ferrosilisiumprodusentenes problem. Anders Schei 5–12
Sensorer, viktige momenter ved valg av. Allan Winqvist 4–6
Separasjonsteknikk med allsidig anvendelsesområde. P.E. Paus 5–23
Skolelaboratoriet for kjemi. Esther Graff Nesheim 9–13
Størrelsesfordeling av røkpartikler ved produksjon av ferrosilisium. Hermann Kolderup 2–16
Symboler for merking av farlige stoffer 8–27

Termisk mikroskopering. Ole Kr. Hagen 4–29
Thaulow-prisen 1976 til Einar Wang Lund. egn 8–28
Thulin, statssekretær, om petrokjemi. Nils H. Lundberg 8–6
Transportbåndvekter for bulkgodslossing. Sverre Hvidsten 4–14
Transportbåndvekter, Godkjenning av. Jens Chr. Lange 4–11
Tungmetaller i keramikk: Nye regler krever analysearbeide. Sverre H. Omang 7–17
Utstyr for laboratoriet. Achema 76. Ole. N. Heidenreich 6–9

NKS-sider:
Kjemi i norsk fjernsyn? Leiv Kr. Sydnes 6–40
Kjemi i den videregående skole (1). LKS 6–42
Kjemi i den videregående skole (2). LKS 7–45
Kjemiske aspekter ved luftforurensning. Gulbrand Lunde, Hans Martin Seip 3–22
Kjemiundervisningen i den videregående skolen, kommentarer. Jan Thorstensen 8–39
Kjemiundervisningen ved Distriktshøgskolene. Agder. Aasmund Salveson 8–41
Kolonnematerialer for høytrykks-væskekromatografi. Tyge Greibrokk 5–39
Matrise-isolasjon spektroskopi. R. Huglen og E. Rytter 5–43
Nordisk kjemikertreff Bergen 1977 4–32
6. Nordiska Spårelementkonferensen, Södertälje 1977 8–35
16. Nordiske Kjemikermøte 4–23
Nordiske Kjemikermøte i Bergen, Det 16. 9–35
Norsk Kjemisk Selskap i hine tider 4–32, 6–39, 7–47, 8–36, 9–36, 10–26
NKS Faggruppe for analytisk kjemi 8–36
Norsk Kjemisk Selskap. Faggruppe for kjemiundervisning 9–42
NKS Faggruppe for makromolekylkjemi 8–37
NKS Oslo avdeling og genralforsamling 1976 5–45
Praktisk kjemi i skolen (1). Leiv Kr. Sydnes 6–41
Praktisk kjemi i skolen (2). Leiv Kr. Sydnes 8–38
Praktisk kjemi i skolen (3). Leiv Kr. Sydnes 9–41
Produksjon av organiske finkjemikalier ved Borregaard. Reidar Lie 9–39
Realfagstudiet i forandring. Bjørn Pedersen 9–37
Rådsmøte 1976 i NKS 4–34
Samarbeid industri – universitet. Jan Skramstad 7–48
Sikkerhet i omgang med kjemikalier. T. Ledaal 7–43
Sikkerhet i laboratoriet. Tore Ledaal 8–37
Vannaktivitet i kjølekonserver 10–23
Vinylklorid i matvarer 8–42

Foreningsnytt:
Bergingeniørforeningen 1900 – 1975 1–15
Konservindustriens Teknologforening 2–13
NIFs og PFs bergforeninger 75 år 1–15
Norsk Bergindustriforening 1900–1975 1–15
Norsk Bergindustriforenings høstmøte 1976 8–44
Norsk Gummiteknisk Forenings høstmøte 8–26
Norsk Kjemisk Selskap, Oslo avdeling. Vårprogram 1976 1–23
Ny vri og ny orden i NKS, Oslo avdeling. NHL 1–10

Forfatterregister:
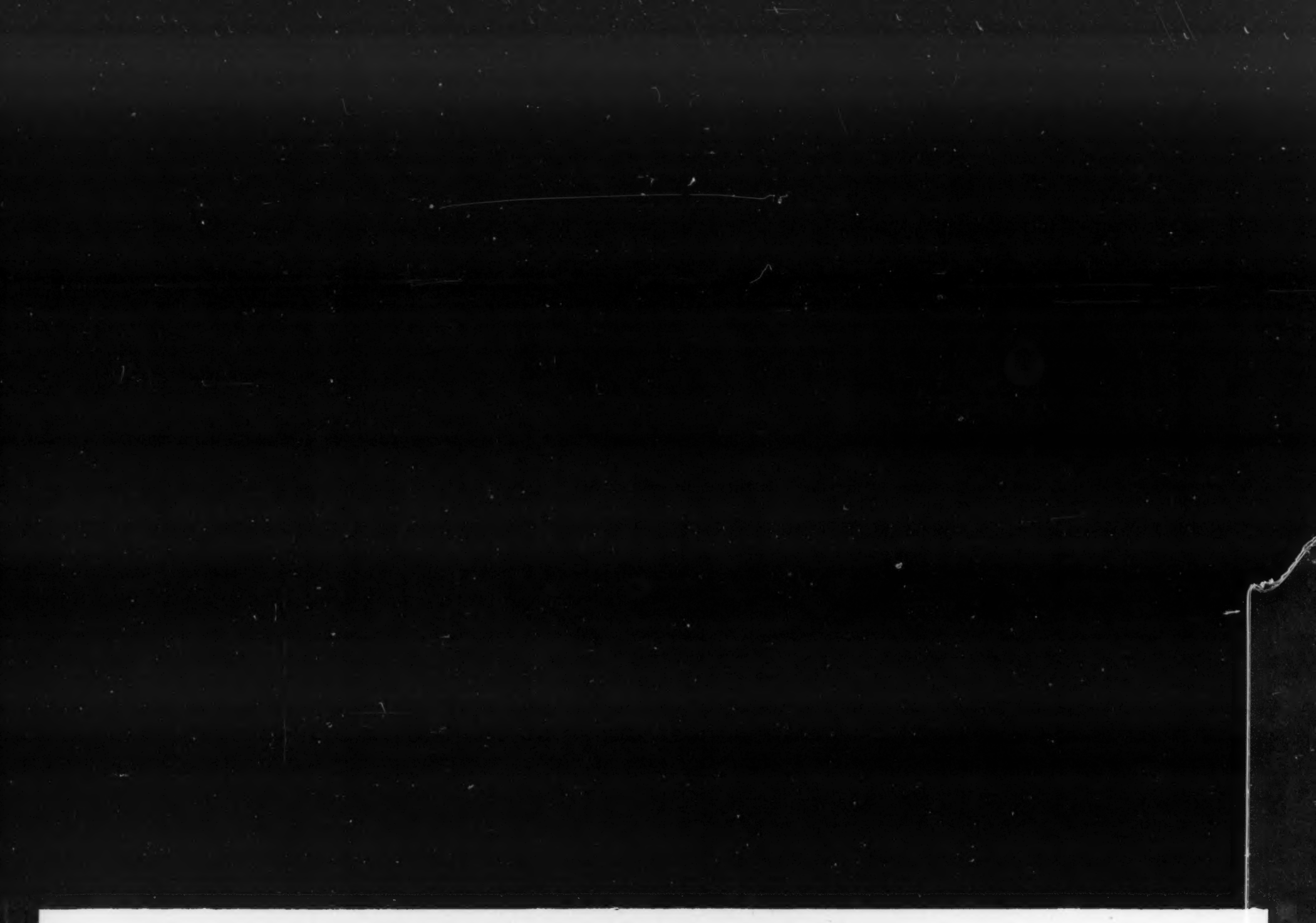
Alstad, Jorolf: 14 MeV nøytron aktiviseringsanalyse 3–15
Anspach, Sven: Filtrering innen oppredning 3–6
Asbjørnsen, Odd Andreas: Chemical Engineering in a Changing World 7–13
Barstad, Jan: Over 50 bærbare gassmåleinstrumenter på det norske marked 1–7
Berle, Morten: Ny flotasjonsprosess på Tverrfjellet 7–4
Bjørnstad, Per: «Kontraktstudier» – ny giv i skoleundervisningen 1–3
: PVC-produksjon på Herøya 2–3
Brunfelt, A.O.: Anvendelse av ioneselektive elektroder i analytisk kjemi 5–34
Bugge, Nils E.: Elektroniske smelteovner – stadig større enheter 4–34
Bull-Hansen, S. (SBH): Instrument for kontroll av foringsslitasje i stålovner 4–18
Bøler, Jan B.: Kjemisk analyse for identifisering av oljespill 10–10
Dürbeck, Gerhard: Høytemperatur- støvutskillelse og pyrofort jern 7–19
Greibrokk, Tyge: Kolonnematerialer for høytrykks-væskekromatografi 5–39
Grønli, Bård A.: Ny flotasjonsprosess på Tverrfjellet 7–4
Hagen, Ole. Kr.: Termisk mikroskopering 4–29
Haugen, Leif G.: Et fascinerende norsk eventyr: Fra idé til produkt i den forskningsbaserte farmasøytiske industri 2–4
Heidenreich, Ole N.: Utstyr for laboratoriet 6–9
Hiort, Vilhelm: Borregaard investerer ni millioner, sparer syv 10–6
Horn, C.V. et al.: Atomabsorpsjon: Metode for bakgrunnskorrosjon 8–13
Huglen, Reidar: Matrise-isolasjon spektroskopi 5–43
Hvidsten, Sverre: Transportbåndvekter for bulkgodslossing 4–14
Johansen, Øyvind O.: Betaproben – røntgenspektrometer for metallurgisk industri 5–10
Kolderup, Herman: Størrelsesfordeling av røkpartikler ved produksjon av ferrosilisium 2–16
Kvåle, Nils: Gasskromatografi – Åtte spørsmål om GC ventiler 6–31
: Konsentrering viktig ved prøvetagning av gassforurensning på arbeidsplassen 1–12
Lange, Jens Chr.: Godkjenning av transportbåndvekter 4–11
Ledaal, Tore: Sikkerhet på laboratoriet 8–37
: Sikkerhet i omgang med kjemikalier 7–43
Lichtenthaler, Rainer: Kjemisk analyse for identifisering av oljespill 10–19
Lie, Reidar: Produksjon av organiske finkjemikalier ved Borregaard 9–39
Lie, Sverre O.: Plastmaterialer for næringsmiddelindustrien 5–16
Lund, Einar Wang: Nomenklatur og ortografi 9–28
Lund, Erik: Fra ilmenitt til titandioksydpigmenter 7–22
Lundberg, Nils H. (NHL): BASF: Miljøvern som industri og Eget sosialregnskap 10–16
: Derfor snuser svenskene på vår nafta 8–3
: Doseringsveiing ved hjelp av standard elektronikkmoduler 4–17
: Dr. V. Fürst, medisinsk laboratorium. Intervju 6–20
: Her kan man lære å feie for egen dør 10–3
: Hoechst: Interesse for petrokjemisk engasjement i Norge 5–6
: Industry Lecture nord for Blindernveien 3–3
: Intervju med rektor Otto Bastiansen 9–22
: Intervju med direktør Erik G. Tandberg 10–14
: Intervju med statssekr. Lars Uno Thulin 8–6
: Norge: Lær av Holberg – dra utenlands 6–3
: Ny vri og ny orden i NKS, Oslo avdeling 1–10
: Om vandpjaskeri 4–3
: Politiker, er du deg selv nok? 7–3
Lunde, Gulbrand: Kjemiske aspekter ved luftforurensning 3–22
Lydersen, Jan Lyder: Over 50 bærbare gassmåleinstrumenter på det norske marked 1–7
Nesheim, Esther Graff (egn): Det trengs mer enn en trylleformel 9–3
: Skolelaboratoriet for kjemi har enormt mange oppgaver 9–13
: Thaulow-prisen 1976 til Einar Wang Lund 8–28
Nestaas, Ivar: Rensing av løsningsmiddelholdig luft 8–23
Nordheim, Rolf: Norsk ferrolegeringsindustri: Stor i global sammenheng, fortsatt vekstmuligheter i Norge 9–6
Omang, Sverre H.: Tungmetaller i keramikk: Nye regler krever analysearbeide 7–17
Paus, Per E.(PEP): Er analytikerens status blitt forandret? 5–3
: Instrumentelle nyheter på Kemi 75 3–4
: Instrumentfirmaer med nye skudd på stammen 7–32
: Kjemisk analyse for identifisering av oljespill 10–19
: Separasjonsteknikk med allsidig anvendelsesområde 5–23
:Stor utvikling på det analytiske område innen bergverksindustrien 5–27
: Vellykket symposium i atomabsorpsjon 5–36
Pedersen, Bjørn: Realfagstudiet i forandring 9–37
Ranfelt, Finn: Plast viktig korrosjonsresistent materiale 3–10
Rygh, Sigmund: Papirsekken en allsidig emballasjetype 6–22
Rytter, Erling: Matrise-isolasjon spektroskopi 5–43
Salveson, Aamund: Kjemiundervisningen ved Distriktshøgskolene 8–41
Schei, Anders: Røkstøvet, ferrosilisiumprodusentenes problem 5–12
Schjønsby, H.: Prosessteknologi på Achema 76 6–6
Schwabe-Hansen, D.: Borregaard investerer ni millioner, sparer syv 10–10
Seip, Hans Martin: Kjemiske aspekter ved luftforurensning 3–22
Sollie, Tor: Løsningsmidler. Riktig valg kan spare helse og penger 8–15
Skramstad, Jan: Samarbeid industri – universitet 7–48
Sydnes, Leiv Kr. (LKS): Kjemi i den videregående skole (1) 6–42
: Kjemi i den videregående skole (2) 7–45
: Kjemi i norsk fjernsyn? 6–40
: Kjemiundervisningen i den videregående skole 9–15
: Praktisk kjemi i skolen (1) 6–41
: Praktisk kjemi i skolen (2) 8–38
:Praktisk kjemi i skolen (3) 9–41
Thorstensen, Jan: Kjemiundervisningen i den videregående skolen, kommentarer 8–39
Wermundsen, Børge: Daglig omgang med løsningsmidler. Yrkeshygieniske aspekter 8–18
Winqvist, Allan: Sensorer stadig mer anvendt 4–6
Wold, Lars Th.: Kolorimetri 9–26